

Bijlage: Bevraging van deelnemers

Op pagina 20 van het voortgangsrapport staat een samenvatting van de bevraging van deelnemers aan langlopende cursussen die we deden.

Om een beeld te krijgen van de impact van onze programma's voerden we in de winter van 2022 een impactmeting uit. We waren nieuwsgierig welke impact een langdurige opleiding bij Natuuracademie heeft op o.a. de visie op natuur van deelnemers of hun engagement voor natuur en milieu in hun buurt.

We bevroegen 1039 deelnemers aan programma's met 10 of meer activiteiten uit de jaren 2019 (pre-corona) en 2021 (in corona). 183 deelnemers (18%, 98 deelnemers uit 2019, 81 uit 2021) vulden het formulier in.

Hieronder vind je de conclusies.

Scholingsgraad

In onderstaande tabel vergelijken we de scholingsgraad van de deelnemers die de enquête invulden met de Vlaamse scholingsgraad¹.

Conclusie: Deelnemers voor langlopende opleidingen bij Natuuracademie zijn **hoger geschoold** dan de gemiddelde scholingsgraad voor Vlaanderen.

De scholingsgraad van 55-75 jarigen ligt nog lager, dan op Vlaams niveau.

Scholingsgraad	2019	2021	Statbel
Secundair onderwijs (kan ook deeltijds leren -werken zijn/ secundair volwassenenonderwijs)	22%	17%	59%
Hogeschool (gegradueerde / bachelor)	40%	41%	41%
Universiteit (master/doctor)	38%	41%	

Leeftijd

Conclusie: De **leeftijd** van de deelnemers aan langlopende opleidingen ligt vooral **boven de 46 en 61 jaar**. De gemiddelde leeftijd bij lang- en kortlopende cursussen uit de bevraging van 2018 ligt lager. Als je dit plaatst naast de [leeftijdspiramide van Vlaanderen](#) dan is het publiek bij langlopende cursussen ouder.

Leeftijd	2018	2019	2021
Jonger dan 25	2%	0%	2%
26-45	21%	12%	15%
46-60	37%	40%	37%
61-75	38%	48%	46%
Ouder dan 75	2%	0%	0%

¹ Bron: <https://statbel.fgov.be/nl/themas/werk-opleiding/opleidingen-en-onderwijs/onderwijsniveau#figures>

Gender

In de langlopende cursussen is er in 2019 een evenwichtige verdeling man-vrouw. Dit was ook zo bij de bevraging in 2018 bij deelnemers aan kort- en langdurige activiteiten. Voor 2021 waren er meer mannen dan vrouwen.

	2018	2019	2021
Vrouw	48%	49%	41%
Man	52%	51%	59%
X	0%	0%	0%

Raad je de opleiding aan?

Conclusie: **Meer dan 80%** van de deelnemers zijn **enthousiast** om de opleiding aan te raden. Er was geen betekenisvol onderscheid tussen 2019 en 2021.

Quotes:

- Opleiding natuurgids: "De ideale starter om je natuurkennis te laten bruisen"
- Cursus natuurbeheer: "Mooi theoretisch overzicht, gekoppeld aan interessante praktijkinzichten. Diepgaand en in een fijne groep. Alleen jammer dat door Corona de theorielessen online moesten doorgaan, maar dat heeft de lesgeefster prima opgevangen."
- Opleiding natuurgids: "Verbondenheid met natuur -in AL - zijn aspecten stimuleren."
- Lange vogelcursus: "Vele soorten kwamen aan bod, gezellige groep van gelijkgezinden."

Mensen die het niet aanraden geven volgende quotes:

- Opleiding natuurgids: "Te algemeen en te oubollige gedachtengoed"
- Cursus natuurbeheer: "De leerkracht werd ziek en zo werd het geheel een rommeltje"

Heb je over het onderwerp veel bijgeleerd?

Conclusie: Op een schaal van 1 tot 5 geeft de overgrote meerderheid aan dat ze veel bijgeleerd hebben.

Quotes:

- Opleiding natuurgids: "Ik moest nog zoveel leren. Ik leerde van alles een beetje en kreeg honger naar meer."
- Opleiding natuurgids: "Het is een ruime opleiding, veel aspecten komen aan bod of worden minstens ingeleid wat smaakt naar meer, het werkt eigenlijk aanstekelijk!"
- Cursus natuurbeheer: "Verrijking op vlak van invalshoeken en aandachtspunten bij natuurbeheer"
- Lange vogelcursus: "Door de wandelingen kan je veel praktijkervaring opdoen"

Heeft deze opleiding je visie/kijk op natuur veranderd?

Niet bij iedereen heeft een langlopende opleiding over de natuur een impact op hun visie op natuur. Mensen geven aan dat ze al van kinds af aan met de natuur bezig waren of al altijd op die manier naar de natuur kijken.

We zien dat in 2021 deelnemers iets minder aangeven dat de opleiding hun kijk op natuur veranderd heeft. Heeft covid hier een impact op? Vrouwen gaven iets meer dan mannen aan dat deze opleidingen hun visie op natuur veranderd heeft.

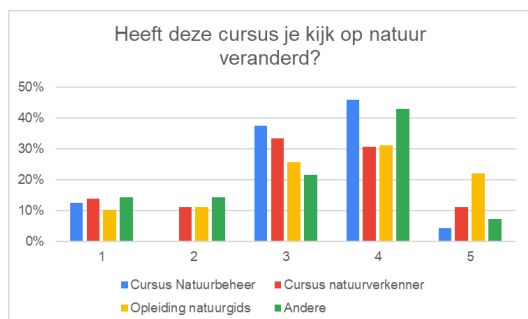

Quotes:

- Opleiding natuurgids: "Vroeger liep ik aan veel dingen voorbij maar nu kijk ik toch bewuster naar dieren, planten en insecten."
- Opleiding natuurgids: "Ik besef nu beter dan ooit dat onze mooie natuur bedreigd is."
- Cursus natuurverkenner: "Ik kijk nog meer dan vroeger naar natuur als één groot geheel."
- Opleiding natuurgids: "persoonlijk eigen tuin-omgeving en echtgenote deels overtuigd van andere aanpak, anders kijken"
- Cursus natuurbeheer: "mijn visie op beheer is veranderd, maar niet per se mijn visie op of relatie met de natuur. Die was al hecht."
- Opleiding natuurbeheer: "De cursus was eerder een bevestiging van mijn visie op natuur"
- Opleiding natuurgids: "Had al een hele open visie op natuur. Die visie is niet echt veranderd maar eerder verstevigd."

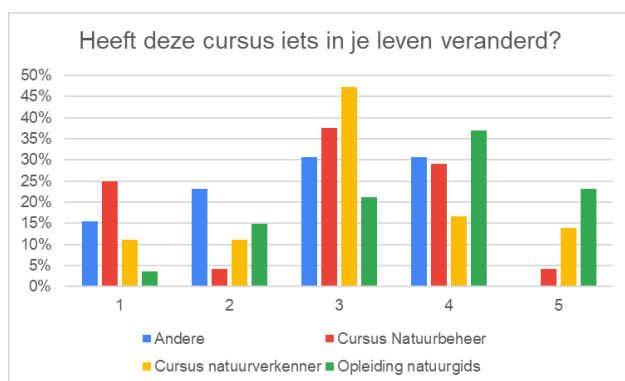
Als je kijkt per cursus dan valt volgende zaken op:

- Bij de opleiding natuurgids zijn er meer deelnemers die aangeven dat hun visie/kijk op natuur sterk veranderd is.
- Bij de cursus natuurbeheer zijn er quasi geen deelnemers die zeggen dat deze opleiding hun visie helemaal niet veranderde. Maar er zijn er heel weinig deelnemers die aangeven dat het sterk veranderd is.

Heeft deze cursus iets in je leven veranderd?

Conclusie: vooral deelnemers aan de opleiding natuurgids geven aan dat de opleiding iets in hun leven veranderd heeft. Globaal geven deelnemers aan dat hun leven niet sterk, maar toch iets veranderd heeft.

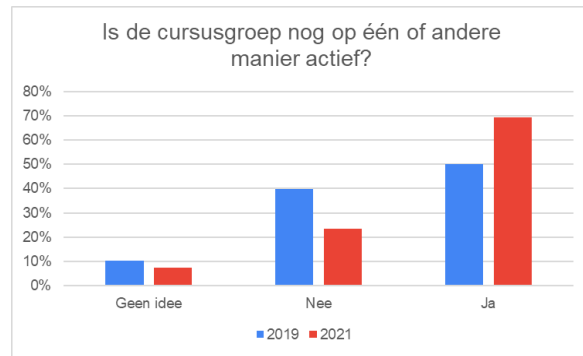
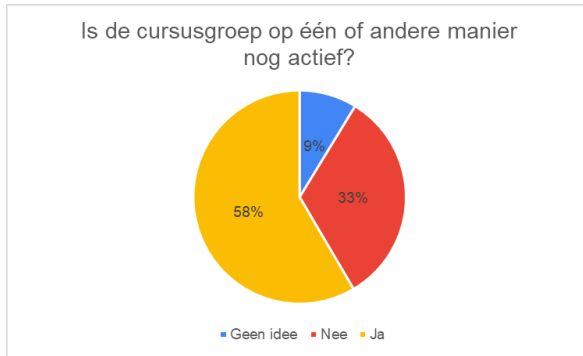
Quotes:

- Cursus natuurbeheer: "Het kriebelt om toch meer actief met natuur bezig te zijn ook al is het maar in mijn eigen tuin"
- Opleiding natuurgids: "De interesse die er was heeft een doel gekregen. heb veel gelijkgezinden ontmoet"
- Opleiding natuurgids: "Ik heb heel veel interessante mensen ontmoet."

Is de cursusgroep op één of andere manier nog actief?

In heel wat gevallen is de cursusgroep nog op één of andere manier actief. Verschillende deelnemers geven aan ze maar contact meer hebben met enkele mensen. Logischerwijs zijn er nog meer groepen actief uit 2021 dan uit 2019. Opmerkelijk is dat 50% van de deelnemers uit een cursus gestart in 2019 aangeven dat ze met cursisten nog contact hebben.

Voor Natuuracademie zijn dit zeer belangrijke resultaten. Onze opzet is om aan groepsvorming te doen. Mensen volgen niet alleen voor persoonlijke verrijking een cursus of opleiding rond natuur. Graag willen we mensen enthousiasmeren om zich te engageren voor natuur door actief te zijn in een natuur- en milieuorganisatie.

quotes:

- Cursus natuurverkenner: “Heb geen contact meer maar het was fijn andere mensen te leren kennen...andere gedachten te horen ...fijne leraars en hun te enthousiasme te horen ivm de natuur”

Aanvullend op bovenstaande vraag werd gevraagd op welke manier de cursusgroep nog onderling contact had. Deelnemers konden meerdere antwoorden geven. De gegevens geven aantal mensen weer die een bepaalde categorie aangehaald hebben.

Daarna werd gevraagd naar de reden die ervoor gezorgd heeft de groep op één of andere manier verder leeft. Regelmatig komt terug dat enkele enthousiastelingen het initiatief nemen, er terugkeeractiviteiten zijn, een gedeelde passie voor natuur en stimulanten door de begeleiding van de groep.

Quotes:

- Opleiding natuurgids: “De begeleidster van de cursusgroep nodigt ons regelmatig nog uit voor wandelingen, lezingen,... ze heeft het groepsgevoel tijdens de cursus al heel hard bevorderd. Enkel van ons gidsen ook bij dezelfde organisatie en dan komen we elkaar tegen.”
- Opleiding natuurgids: “Ik vind dit beperkt. Het gaat maar om een paar mensen. De communicatie in de WhatsApp groep is vooral humoristisch”
- Opleiding natuurgids: “Persoonlijke contacten met enkele cursisten en de geplande terugkeermomenten”
- Opleiding natuurgids: “Iemand in de groep die het initiatief neemt en die steun krijgt van enkele anderen”
- Opleiding natuurgids: “De gedeelde passie voor de natuur, de zin om samen te gaan wandelen, de gedeelde nieuwsgierigheid, het gedeelde engagement voor de bescherming van onze natuur”
- Opleiding natuurgids: “Covid heeft ervoor gezorgd in onze groep dat er m.i. aan groepsdynamiek ontbrak en dat er naast de cursusmomenten weinig samengekomen werd om samen leuke zaken te doen. Jammer, maar niets aan te doen, het waren de omstandigheden. Met een aantal mensen blijven er regelmatig contacten...”

- Cursus natuurverkenner: “Ik denk dat men nog contact heeft omdat er in het begin veel nadruk werd gelegd op kennismaking”

Heeft deze opleiding je engagement voor de natuur veranderd?

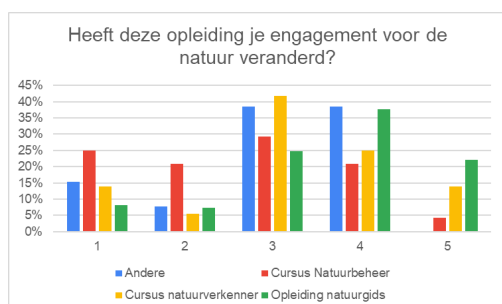
Voortvloeiend uit bovenstaande vraag willen we graag dat door mensen te verenigen dat ze zich engageren voor de natuur.

Conclusie: Een kleine **50%** van de deelnemers geeft aan dat door het volgen van een cursus hun engagement voor de natuur (sterk) is veranderd (score 4 en 5).

Uit onderstaande tabel kunnen we opmerken dat:

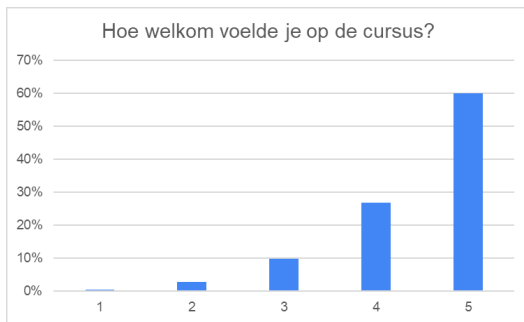
- Vooral deelnemers uit de opleiding natuurgids geven aan dat hun engagement voor natuur veranderd is. Dit is een positieve vaststelling. Want de opzet van de opleiding is om actief natuurgids te worden.
- Ook deelnemers aan de cursus natuurverkenner geven aan dat hun engagement in meer of mindere mate versterkt is. Ook die cursus is bedoeld om de lokale Natuurpunt afdeling te ondersteunen om meer vrijwilligers aan te trekken.

Quotes:

- Cursus natuurbeheer: “Ik vond het heel boeiend, maar ben er (voorlopig) nog niet praktisch mee aan de slag gegaan, de gezinssituatie en het werk pakt momenteel veel tijd in.”
- Opleiding natuurgids: “Bestuurslid Natuurpunt afdeling geworden in Tessenderlo. Nu verantwoordelijke voor de cursus natuurgids in Tessenderlo”
- Cursus natuurverkenner: “Het heeft mijn engagement voor de natuur buiten mijn eigen tuin gebracht.”
- Cursus natuurbeheer: “Ik neem nu actief deel als vrijwilliger en als gesprekspartner over visies op natuurbeheer.”
- Opleiding natuurgids: “consuminderen probeer ik in de praktijk te brengen - nog veel milieubewuster geworden dan vroeger”

Hoe welkom voelde je je op de cursus?

Als we kijken naar de 6 quotes van deelnemers die vonden dat ze niet welkom voelden (score 1 en 2) dan wordt er verwezen naar de cursusbegeleiding en een warmer cursuslokaal.

Bij score 3 kwamen volgende zaken in 9 quotes aan bod. Het gaat om zaken die aan lokale cursussen verbonden zijn en enkele zaken die verbonden zijn met de opzet van de cursus.

- Cursus Natuurbeheer: “Ik had het gevoel dat de cursus nu te hoog gegrepen was voor mij, zou graag een cursus zien voor starters. Ook de lessen wat 'levendiger' en meer interactief.”
- Opleiding natuurgids: “Meer betrokkenheid van de lokale afdeling. Er was tijdens de cursus weinig enthousiasme om de cursisten te betrekken in de afdeling. Na het eindgesprek bleek dat ze eigenlijk hebben gewacht tot het einde van de cursus. Ik vind dit wat jammer.”
- Opleiding natuurgids: “Minder schools en meer praktisch leren door op pad te gaan”
- Opleiding natuurgids: “De eerste kennismaking met de natuurlokaal cursusbegeleider ging fout. Achteraf bleek dat we met een schoolmeester te maken hadden die met zijn klas op gang was. Na een kwart van de cursus werd hij afgevoerd en ging het heel wat beter “

Op gelijke wijze behandeld?

Als laatste vraag werd gesteld: Werd je **op gelijke wijze behandeld** als de anderen, zonder onderscheid van nationaliteit, herkomst, taal, religieuze of ideologische opvattingen, geslacht, leeftijd of sociale status?

Als we kijken in de quotes van deelnemers die vonden dat ze niet op gelijke wijze behandeld werden dan komen volgende zaken naar voren:

Van de 183 respondenten waren er 11 die een score 2 of 3 gaven. En 4 daarvan gaven een extra toelichting.

Quote's:

- Cursus natuurbeheer: “Soms krijg ik het gevoel dat NP wel erg een mannenbastion is.”
- Opleiding natuurgids: “De behandeling was zeer subjectief “
- Opleiding natuurgids: “Tijdens het jurygesprek kreeg ik de indruk dat beide juryleden extra streng waren omdat ik een vrouw was. De commentaren waren zo streng dat ik nooit geloof dat ze dat ook bij een man zouden hebben gedurfd.”